

รายงานสถานการณ์ด้านแรงงาน

สำนักงานแรงงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น

ประจำเดือนธันวาคม 2562

	สถานการณ์	บทวิเคราะห์
๑.	<p>นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจ้างแรงงานต่างชาติ</p> <p>1. กระทรวงสาธารณสุข แรงงาน และสวัสดิการประเศญี่ปุ่น มีแผนปรับการลาเพื่อการบริบาลจากหน่วยครึ่งวันเป็นหน่วยชั่วโมง เริ่มเดือนมกราคม 2564 เป็นต้นไป เพื่อให้ลูกจ้างสามารถทำงานและดูแลครอบครัวที่บ้านได้ง่ายขึ้น โดยระบบการลาในอาชีพผู้บริบาลดังกล่าวแต่เดิมเป็นระบบการลาเต็มวัน และในปี 2560 ปรับให้เป็นลาครั้งละครึ่งวัน และในปี 2564 มีแผนให้ปรับเป็นหน่วยชั่วโมง โดยรัฐบาลได้ยื่นเสนอให้พิจารณาแผนดังกล่าวในเดือนมิถุนายน 2562 ที่ผ่านมา และได้พิจารณายอมรับเป็นกฎหมาย สาเหตุการปรับปรุงระบบการลาดังกล่าว พบว่า ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา มีลูกจ้างประมาณ 100,000 คนต้องออกจากงานเพื่อกลับไปดูแลผู้สูงอายุในครอบครัวตนเอง</p>	<p>นโยบายดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบต่อแรงงานไทยที่ทำงานในตำแหน่งสาขาผู้บริบาล เนื่องจากแรงงานไทยไม่สามารถนำผู้ติดตามเข้ามาพำนักในประเทศญี่ปุ่นได้</p>
๒.	<p>สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม</p> <p>1. รัฐบาลญี่ปุ่นเตรียมเสนอกฎหมายให้ข้าราชการพลเรือนเกษียณที่อายุ 65 ปี สืบต่อกันว่ารัฐบาลญี่ปุ่นมีแผนที่จะเสนอร่างกฎหมาย ให้ข้าราชการพลเรือนเกษียณที่อายุ 65 ปี (จากปัจจุบันที่ข้าราชการเกษียณอายุ 60 ปี) โดยจะเสนอร่างกฎหมายดังกล่าวในการประชุมสภาปี 2563 และให้มีผลบังคับใช้ในปี 2565 ซึ่งเป็นการดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไป เช่น ขยายอายุการเกษียณเพิ่มขึ้น 1 ปี ในทุกๆ 2 หรือ 3 ปี เป็นต้น</p> <p>นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุขฯ ได้วางแผนปรับปรุงเงินประกันที่จ่ายระหว่างอยู่ในระบบประกัน และเงินบำนาญที่ได้รับ เมื่อออกจากระบบหรือพ้นสภาพการทำงาน เงินบำนาญสวัสดิการคำนวณจากเงินประกันสุขภาพที่พนักงานจ่าย หากพนักงานที่เป็นผู้สูงอายุยังทำงานและจ่ายเงินประกันสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เงินบำนาญที่ได้รับก็จะเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ</p> <p>2. การพิจารณาปรับเพิ่มเงินเดือนขึ้นส่งผลให้ลูกจ้างจ่ายค่าประกันสังคมมากขึ้น จากผลสำรวจของสมาพันธ์ธุรกิจแห่งประเทศไทย (Keidanren, Japan Business Federation) พบว่าการขึ้นเงินเดือนของลูกจ้าง ส่งผลให้ลูกจ้างจ่ายค่าประกันสังคมเพิ่มมากขึ้น เงินเดือนจากการหักค่าประกันจึงได้น้อยลงกว่าเดิม จากค่าเฉลี่ยรายได้ในปี 2561 ลูกจ้าง 1 คนอยู่ที่ 230,000 เยน ค่าประกัน 70,000 เยน รายได้สุทธิต่อเดือน 160,000 เยน ทราบว่าลูกจ้างถูกหักค่าประกันร้อยละ 30 ต่อเดือน</p> <p>การที่ลูกจ้างเสียเงินค่าสวัสดิการมากขึ้นจากกฎหมายซึ่งสถานประกอบการไม่สามารถควบคุมได้นั้น ทำให้การเพิ่มเงินเดือนลูกจ้างโดยคาดว่าจะเป็นการเพิ่มผลประโยชน์ให้แก่ลูกจ้าง กลับเป็นการลดผลประโยชน์ของตัวลูกจ้างเสียเอง</p>	<p>- ร่างกฎหมายดังกล่าวมีกลุ่มเป้าหมายคือข้าราชการพลเรือนในระบบราชการญี่ปุ่น โดยการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขนั้นมีลักษณะที่ค่อยเป็นค่อยไป เพราะจะส่งผลกระทบต่อระบบเงินบำนาญของข้าราชการ</p> <p>- การพิจารณาการขึ้นเงินเดือนของภาคเอกชนญี่ปุ่นนั้นเป็นการปรับขึ้นเงินเดือนของพนักงานในกลุ่มบริษัทใหญ่ ซึ่งคาดว่าจะไม่มีผลต่อแรงงานไทยที่ทำงานในญี่ปุ่น</p>
๓.	สถานการณ์ความไม่สงบและภัยพิบัติ -ไม่มี-	
๔.	สถานการณ์ปัญหาของแรงงานไทย -ไม่มี-	